
Notiser

NYHETER

Kunsten å brødfø ni milliarder mennesker

Befolkningsvekst og økt forbruk medfører at det globale behovet for mat vil øke i minst 40 år til. Konkurransen om landområder, vann og energi og overbeskatning av fiskebestandene, i tillegg til nødvendige miljøltiltak, vil påvirke verdens matproduksjon. Klimaforandringer vil gi ytterligere utfordringer (Science 2010; 327: 812 – 8).

Vitenskapelig og teknologisk innovasjon av produksjonssystemene kan imidlertid føre til bedre utnyttelse og mer rettferdig fordeling. Ny teknologi kan bidra til et mer strategisk landbruk, der vann, næringsstoffer og pesticider tilføres på steder og til tider ut fra behov. Dermed optimaliseres innsats versus utbytte. Genmodifisering kan øke produksjonsgrensene og i nær fremtid også toleransen for tørke. Imidlertid er bruk av denne teknologien et tema som fortsatt vil være gjenstand for diskusjon.

Økt dødelighet ved alle typer spiseforstyrrelser

Ved anoreksi er det rapportert økt mortalitet og økt selvmordsrisiko. I en ny studie vises det nå at dette gjelder alle typer spiseforstyrrelser (Am J Psychiatry 2009; 166: 1342 – 6).

Mortaliteten ble undersøkt hos pasienter som ble behandlet ved en akademisk klinikk i USA. 95 % var kvinner. Mortaliteten var 4 % ved anorexia nervosa, 3,9 % ved bulimia nervosa og 5,2 % ved uspesifisert spiseforstyrrelse i oppfølgingsperioden (8 – 25 år).

Beskjeden effekt av Tamiflu

Nevraminidasehemmere har beskjeden effekt på influensasymptomer – sykdomsvarigheten blir redusert med omtrent én dag hos ellers friske. Det viser en Cochrane-oversikt som omfattet 20 randomiserte, placebokontrollerte studier (BMJ 2009; 339: b5106).

Osetamivir har en sikker, men beskjeden effekt på laboratorieverifisert influensa og virker ikke på influensaliknende sykdom som ikke skyldes influensavirus. Stoffet skal derfor nesten utelukkende brukes under en epidemi, ifølge en kommentar i *Ugeskrift for Læger* (2010; 172: 24).

Fysisk aktivitet etter tarmkreft er bra

Det er kjent at fysisk aktive mennesker har lavere risiko for å få tykktarmskreft enn inaktive. Nå viser en ny studie at overlevende etter coloncancer lever lenger dersom de er fysisk aktive (Arch Intern Med 2009; 169: 2101 – 8).

Studien omfattet 668 menn med tidligere stadium 3-kolorektalcancer. Økt fysisk aktivitet var signifikant forbundet med lavere tarmkreftspesifikk mortalitet og totalmortalitet.

Vekttap før fedmekirurgi er bra

Ved multidisiplinær innsats kan de som er henvist til fedmekirurgi, oppnå et signifikant vekttap preoperativt. Størrelsen på vekttapet innvirker på komplikasjonsrisikoen etter gastrisk bypass-operasjon – jo større vekttap, desto færre komplikasjoner (Arch Surg 2009; 144: 1150 – 5).

Data for 881 pasienter ble vurdert retrospektivt. Alle gjennomgikk et seksmåneders program med medisinsk, psykologisk, kostholdsmessig og kirurgisk evaluering samt undervisning.

Publisert: 25. mars 2010. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. februar 2026.